

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa stanowi deregulację służącą poprawie efektywności działalności przedsiębiorców, a także działań organów administracji w zakresie pozwoleń zintegrowanych. Nowelizacja przepisów ma przede wszystkim poprawić spójność obowiązujących wymagań z zakresu ochrony środowiska oraz zlikwidować zbędne obciążenia administracyjne. Przeszło dziesięcioletnie doświadczenia z prac administracji rządowej i samorządowej w przedmiocie stosowania przepisów dotyczących pozwoleń zintegrowanych pozwalają na zidentyfikowanie procedur, które przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony środowiska mogłyby zostać uproszczone bez uszczerbku dla jakości wydawanych decyzji administracyjnych.

Projekt przewiduje wprowadzenie zmian w:

- 1) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Poś”;
- 2) ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425), zwanej dalej „ustawą o inspekcji”.

Celem projektowanej ustawy jest:

- 1) włączenie pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska do wykazu pozwoleń zastępowanych przez pozwolenie zintegrowane;
- 2) usunięcie konieczności przeprowadzania analizy warunków pozwolenia zintegrowanego po publikacji konkluzji BAT;
- 3) w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy o inspekcji, rozszerzenie właściwości miejscowej wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej oraz dookreślenie właściwości miejscowej Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

1. Włączenie pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do wykazu pozwoleń zastępowanych przez pozwolenie zintegrowane

Zmiana w zakresie włączenia pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do wykazu pozwoleń, które nie są wymagane w przypadku posiadania pozwolenia zintegrowanego ma na celu przeciwdziałanie dublowaniu obciążeń dla przedsiębiorców. Część instalacji posiadających pozwolenie zintegrowane odprowadza ścieki przemysłowe do kanalizacji zewnętrznej (należącej do innego podmiotu – najczęściej miejskich przedsiębiorstw wodociągów i kanalizacji), co często uregulowane jest także na podstawie wymagań określonych w konkluzjach BAT. W takich przypadkach prowadzący instalację, na podstawie obowiązujących przepisów, zobowiązani są do posiadania dwóch decyzji regulujących wprowadzanie ścieków do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej.

Zmiana polegająca na zastąpieniu, w określonych przypadkach, pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego przez pozwolenie zintegrowane wymaga zmian w art. 182, art. 202, art. 208 ust. 1, art. 208 ust. 2 pkt 1 lit. d, art. 211 ust. 1 i art. 211 ust. 6 pkt 7 ustawy Poś.

2. Usunięcie konieczności przeprowadzania analizy warunków pozwolenia zintegrowanego po publikacji konkluzji BAT

Zmiana przepisów dotyczących analizy warunków pozwolenia zintegrowanego niezwłocznie po publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności danej instalacji wynika z potrzeby uproszczenia przepisów w tym zakresie, co było przedmiotem wniosków zgłaszanych przez prowadzących instalację, a także organy właściwe do wydania pozwolenia zintegrowanego. Zostanie to osiągnięte przez wykreślenie z art. 215 ust. 1 ustawy Poś obowiązku analizy i porównywania pozwoleń zintegrowanych z nowo opublikowanymi konkluzjami BAT. Właściwy organ ochrony środowiska nadal informowałby prowadzących instalację o fakcie publikacji konkluzji BAT oraz wzywał w związku z tym do złożenia wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego, wskazując jakie konkluzje BAT mają zastosowanie i powinny zostać uwzględnione we wniosku.

Proponowana zmiana pociągnie za sobą także konieczność modyfikacji art. 216 ustawy Poś, dotyczącego okresowych analiz pozwoleń zintegrowanych, z uwagi na funkcjonujące tam odniesienia do analizy opisanej obecnie w art. 215, a także konieczność zmiany art. 195 ust. 1 pkt 5 ustawy Poś.

3. W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy o inspekcji, rozszerzenie właściwości miejscowej wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej oraz dookreślenie właściwości miejscowej Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy o inspekcji właściwość miejscowa wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska zostanie rozszerzona także na obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125, z późn. zm.).

Terytorialny zakres działania Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz Zachodniopomorskiego Inspektora Ochrony Środowiska został określony w oparciu o rozwiązania przyjęte już w § 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1339), gdzie wskazano terytorialny zakres działania dyrektorów urzędów morskich oraz w art. 82c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418), w którym uregulowana została właściwość wojewodów oraz Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawach pozwoleń na budowę dla morskich farm wiatrowych. Zastosowanie jednolitego podziału terytorialnego dla wszystkich organów administracji zaangażowanych w proces inwestycyjny na obszarach morskich, w tym i dla wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, przyczyni się do zwiększenia przejrzystości, spójności i efektywności działań kontrolnych oraz ograniczenia ryzyka interpretacyjnego.

Proponowanym rozwiązaniem jest również dodanie przepisu obligującego właściwego miejscowo dyrektora urzędu morskiego do zapewnienia, na wniosek organów Inspekcji Ochrony Środowiska, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska niezbędnej pomocy w zakresie przeprowadzenia czynności kontrolnych w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 7. Wskazana pomoc miałaby mieć charakter nieodpłatny i obejmować w szczególności zapewnienie terminowego transportu na miejsce i z miejsca czynności kontrolnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa inspektorowi w trakcie czynności kontrolnych. Z uwagi na dotychczasowy brak doświadczeń w wykonywaniu przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska czynności na obszarach morskich Rzeczypospolitej

Polskiej organy te nie posiadają odpowiedniego zaplecza logistycznego do operowania na obszarach morskich. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że wobec potencjalnie czysto incydentalnego charakteru ww. działań w przyszłości oraz znaczących kosztów związanych z przeszkoleniem załogi i zakupem przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska odpowiednich łodzi, zapewniających bezpieczny transport także poza morskie wody wewnętrzne (np. do wyłącznej strefy ekonomicznej) doposażenie Inspekcji Ochrony Środowiska w chwili obecnej nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego.

Ponadto, w art. 3 ust. 1 projektu przewidziano, że w przypadku konkluzji BAT opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, do analizy, o której mowa w art. 215 ust. 1 pkt 2 ustawy Poś zastosowanie będą miały przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym. Natomiast w art. 3 ust. 2 projektu wskazano, że pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane.

Planuje się, że projektowane zmiany wejdą w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.) określony został w ocenie skutków regulacji (OSR).